

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного
факультету
Оксана ГОМОТЮК

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з
науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Журналістська етика»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 06 «Журналістика»

спеціальність – 061 «Журналістика»

Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»

кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

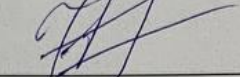
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (семестр)
Денна	1	2	30	30	4	8	48	120	2

Тернопіль – ЗУНУ
2024

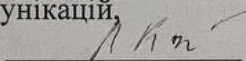
Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26 червня 2024 року).

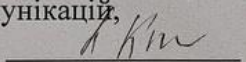
Робочу програму склав доцент кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Зубик Михайло Васильович.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 2 від 30 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри,
кандидат історичних наук, доцент Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 061 «Журналістика», протокол №2 від 30 серпня 2024 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
старший викладач Людмила КОМНІЯРСЬКА

Гарант освітньо-професійної програми,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
старший викладач Людмила КОМНІЯРСЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЖУРНАЛІСТСЬКА ЕТИКА»

1. 1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ЖУРНАЛІСТСЬКА ЕТИКА»

Дисципліна – «Журналістська етика»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 06 «Журналістика»	Обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність: 061 «Журналістика»	Рік підготовки: Денна – 1 Семестр: Денна – 2
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»	Лекції: Денна– 30 год. Практичні заняття: Денна– 30 год.
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: Денна – 48 год. Тренінг: Денна – 8 год.
Тижневих годин – 8 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЖУРНАЛІСТСЬКА ЕТИКА»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Курс «Журналістська етика» має на меті надати студентам інформацію про демократичні етичні норми та вимоги, які передбачені у міжнародних, національних нормативних документах з журналістської етики, виробити і закріпити вміння дотримуватися професійних етичних вимог, а також навички вирішувати моральні проблеми в журналістській діяльності, навчити успішно використовувати набуті знання у професійній практиці.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- сформуванню усвідомлення основних засад професійної етики у журналістиці;
- враховувати світовий досвід регулювання в медіасфері;
- засвоїти основні міжнародні та національні правові норми професійної етики в медіасередовищі;
- сформуванню здатності до самостійного морального-етичного вибору у складних ситуаціях журналістської практики;
- сформуванню навички збалансованої подачі різноманітних точок зору, дотримання плюралізму думок;
- виробити вміння уникати в медіаконтенті дискримінації особи за національними, расовими, релігійними, соціальними, гендерними ознаками чи політичною орієнтацією;
- розвивати навички, які сприяють формуванню моральної культури журналіста;
- здійснювати моніторинг та аналіз матеріалів вітчизняних медіаорганізацій на предмет дотримання морально-етичних стандартів;
- виробити і закріпити вміння застосовувати набуті знання у творчо-виробничій практиці журналіста.

2.3. Назва та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни «Журналістська етика»

ЗК01 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК08 Здатність навчатися й опановувати сучасні знання.

ПК1 Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

ПК3 Здатність створювати медіапродукт.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Журналістська етика» для студентів спеціальності 061 «Журналістика» передбачає насамперед наявність професійних знань загальної гуманітарної культури, а також знання основних форми організації творчо - виробничої діяльності; структурно-композиційних особливостей журналістського тексту.

Курс має органічні зв'язки з навчальними предметами гуманітарного циклу «Основи журналістики» і «Теорія і практика журналістської діяльності».

Багатоплановість і складність проблем цього курсу зумовлює звернення до різних джерел інформації. Окремі питання цієї дисципліни знаходять своє віддзеркалення в навчальних посібниках, монографіях, укладених фахівцями різних галузей знань: соціальних комунікацій, психології, етики, історії, документознавства, а також інших суміжних дисциплін.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати закони логічної побудови текстів на правову/правозахисну тематику; методи і прийоми журналістської майстерності; мати навички роботи з технічними засобами; знати основні форми організації творчої діяльності; структурно-композиційні особливості журналістського тексту; освоїти творчий процес журналіста.

2.5. Результати навчання:

РН1. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

РН2. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту.

РН3. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

РН10. Оцінювати діяльність колег із погляду зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей та досягнень.

РН11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію українською мовою.

РН15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ЖУРНАЛІСТСЬКА ЕТИКА»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Норми і вимоги журналістської етики. Професійні принципи

Тема 1. Загальне поняття етичних норм поведінки

Поняття моральної свідомості. Норми, заборони та вимоги, які регулюють людську діяльність і поведінку. Вимушена свідома відмова від етичних норм. Совість як особисте моральне зобов'язання.

Тема 2. Журналістська етика як наука і практика

Мета та завдання вивчення журналістської етики. Зародження поняття «журналістська етика». Наукові дослідження журналістської етики. Специфіка і завдання журналістської етики.

Тема 3. Джерела журналістської етики

Система документів з журналістської етики. Українські та міжнародні кодекси етики. Кодекс етики українського журналіста. Медіаорганізації, які регулюють дотримання журналістських стандартів. Внутрішньоредакційні, корпоративні кодекси етики.

Тема 4. Мета, функції професійної моралі журналіста

Значення моральної культури ЗМІ для зміцнення засад демократії. Гострі моральні проблеми в ЗМІ (замовна журналістика, компромат, дискримінація особи за національними, расовими, релігійними, гендерними та іншими ознаками, втручання в приватне життя). Інформування про приватне життя публічних осіб. Морально-етичні питання в діяльності нових медіа.

Тема 5. Категорії журналістської етики

Складові індивідуальної моральної культури журналіста. Обов'язок, честь, авторитет журналіста і медіаорганізації.

Тема 6. Журналістська етика в контексті відносин медіа – влада

Взаємодія журналіста з органами державної влади та місцевого самоврядування. Журналістика і право на інформацію. Етичні норми і вимоги до журналіста при висвітленні виборчих процесів.

Тема 7. Журналістська етика і свобода слова

Закон рівноваги суспільних і журналістських інтересів. Фактичні можливості доступу до інформації громадян та ЗМІ. Основні елементи свободи ЗМІ. Зловживання медіаорганізацій свободою слова. Захист права українських журналістів на професійну діяльність. Інформація з обмеженим доступом. Акредитація та інформаційний запит як форми доступу журналіста до інформації. Стосунки між журналістом та джерелом інформації.

Тема 8. Журналістські принципи: точність, об'єктивність, повнота інформації

Необхідність ретельної перевірки фактів. Обов'язок з'ясування джерела фактів. Уникнення суб'єктивних помилок. Перелік контрольних запитань для перевірки точності викладеного матеріалу. Точність в онлайн-мережі. Розгляд усіх аспектів питання. Надання можливості сторонам для відповіді. Право джерела на анонімність. Об'єктивність щодо колег. Своєчасність повідомлення важливої інформації як мірило її повноти. Врахування різних точок зору.

Тема 9. Журналістські принципи: незалежність, неупередженість, відповідальність

Уникнення конфлікту інтересів. Увага до конфіденційної інформації. Відносини зі спонсорами та меценатами. Відношення до подарунків та гонорарів. Обмеження в особистій поведінці журналіста задля неупередженості. Журналіст і політична діяльність. Участь журналіста у масових заходах. Виявлення та виправлення помилок у медапродукції. Стосунки медіаорганізації з аудиторією.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Регулювання порушень етичних вимог у ЗМІ. Професійний журналістський етикет

Тема 10. Правова основа захисту честі і гідності людини. Журналіст і суспільна безпека

Формування культури професійної та чесної журналістики в Україні. Юридичне визначення поняття «дифамація». Термін «оціночне судження»: виникнення, застосування на практиці. Захист честі, гідності, ділової репутації в межах цивільного процесу. Моральна шкода. Загальні вимоги при роботі з інформацією. Захист суспільної моралі у мас-медіа.

Тема 11. Висвітлення приватного життя. Етика реклами в ЗМІ

Поняття приватного життя. Право особи на приватне життя. Інформація про особу. Поняття публічної персони. Висвітлення приватного життя публічних осіб. Поняття полеміки та критики в ЗМІ, їх види. Етичні принципи реклами в ЗМІ.

Тема 12. Журналістська діяльність в екстремальних умовах

Методи прихованого збирання інформації. Особливості висвітлення катастроф і стихійних лих. Правила поведінки журналіста в умовах бойових дій. Висвітлення мітингів та акцій громадянської непокорності. Інформування про етнічні конфлікти, терористичні акти.

Тема 13. Журналістська етика в час російсько-української війни

Правила щодо контактів з військовими в зоні бойових дій. Правила поведінки на блокпостах. Дозволи і обмеження щодо поширення інформації. Подача інформації про постраждалих від війни. Висвітлення теми дітей війни. Наслідки поширення неперевіреної інформації із зони бойових дій.

Тема 14. Етикет поведінки зі співрозмовниками в студії. Правила поведінки під час інтерв'ю

Етикетні правила для журналіста-ведучого, журналіста-слухача. Етикет міміки і жестів журналіста. Особливості дрескоду журналіста. Етикет вчинків, дій, поведінки у професійній діяльності журналіста.

Тема 15. Журналістський етикет.

Історичне походження і суть етикетних правил. Види етикету (вербальний, кінетичний, соматичний, мімічний, предметно-речовий; загальний, професійний; офіційний, неофіційний). Офіційний та неофіційний етикет журналіста як вид професійного етикету: етикет вітання, знайомства, ділової розмови, етикетні правила інтерв'ю, прес-конференції, фуршету тощо.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ
«Журналістська етика»
(денна форма навчання)

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуаль на робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1 Норми і вимоги журналістської етики. Професійні принципи					
Тема 1. Загальне поняття етичних норм поведінки	2	2	2		Питання, презентації, практичні завдання
Тема 2. Журналістська етика як наука і практика	2	2	3		
Тема 3. Джерела журналістської етики	2	2	3		
Тема 4. Мета, функції професійної моралі журналіста	2	2	3		
Тема 5. Категорії журналістської етики	2	2	4		
Тема 6. Журналістська етика в контексті відносин медіа - влада	2	2	4	2	
Тема 7. Журналістська етика і свобода слова	2	2	3		
Тема 8. Журналістські принципи: точність, об'єктивність, повнота інформації	2	2	4		
Тема 9. Журналістські принципи: незалежність, неупередженість, відповідальність	2	2	4		
Змістовий модуль 2 Регулювання порушень етичних вимог у ЗМІ. Професійний журналістський етикет					
Тема 10. Правова основа захисту честі і гідності людини	2	2	3		Питання, презентації, практичні завдання
Тема 11. Висвітлення приватного життя. Етика реклами в ЗМІ	2	2	3		
Тема 12. Журналістська діяльність в екстремальних умовах	2	2	2	2	
Тема 13. Журналістська етика в час російсько-української війни	2	2	3		
Тема 14. Етикет поведінки зі співрозмовниками в студії. Правила поведінки під час інтерв'ю	2	2	4		
Тема 15. Журналістський етикет	2	2	3		
Загалом	30	30	48	4	
Підсумковий контроль	Екзамен				

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття передбачає інтенсивну роботу в аудиторії. Воно проводиться у формі обговорення питань, дискусії, керованої викладачем або студентами, «круглого столу». Складність практичного заняття полягає у тому, що воно потребує серйозної підготовки викладача і групи, мобілізації всіх навичок та можливостей студентів, чіткості його проведення. Важливо заохотити студентів до практичного заняття, що досягається елементом новизни. Крім закріплення і поглиблення раніше отриманих і засвоєних нових знань, практичне заняття стимулює студентів до пошукової діяльності, знайомить із документами та додатковою літературою, вчить роздумам, розвиваючи тим самим творче мислення і сприяє формуванню переконань. Така форма роботи передбачає також обговорення самостійно підготовлених студентами доповідей, рефератів, повідомлень та ін.

Змістовий модуль 1

Норми і вимоги журналістської етики. Професійні принципи

Практичне заняття №1: Актуальність і значення журналістської етики

1. Місія, бачення, цінності навчальної дисципліни «Правові та професійні стандарти, журналістська етика».
2. Поняття «етика» і «мораль».
3. Етапи становлення журналістської етики в системі наук на основі теоретичних праць.
4. Джерела журналістської етики.

Практичне завдання: написати есе на тему «Етика і мораль».

Практичні заняття №№2-3: Мета, функції професійної моралі журналіста

1. Мета, функції професійної моралі журналіста.
2. Особливості й значення моральної культури ЗМІ.
3. Гострі моральні проблеми в ЗМІ: дифамація, компромат, жорстокість, насильство, скандали, „джинса” (замовний матеріал), чорний піар, ксенофобія, втручання в приватне життя.
4. Складові індивідуальної моральної культури журналіста.

Практичне завдання: дібрати матеріали ЗМІ з ознаками чорного піару, «джинси».

Практичне заняття №4: Етичні цінності і етичні норми журналіста

1. Поняття «етичні цінності». Види етичних цінностей.
2. Моральний вибір журналіста. Службові обов'язки та заборони журналіста.
3. Девіантність норм журналістської етики.
3. Характеристика етичних норм тоталітарної журналістики.
4. Етика журналістики перехідного періоду.

Практичне завдання: написати есе на тему: «Моральний вибір журналіста».

Практичні заняття №№5-6: Нормативні джерела журналістської етики

1. Аналіз основних нормативно-правових документів у царині професійної етики журналістів.

2. Типологія документів з журналістської етики. Міжнародні документи з журналістської етики та їх принципи.
3. Українські кодекси етики. Міжнародні кодекси етики
4. Профспілки та інші медіаорганізації.
5. Національні документи з журналістської етики та їх вимоги.
6. Корпоративні документи з журналістської етики та їх вимоги.
7. Редакційні кодекси етики.

Практичне завдання: проаналізувати редакційні кодекси журналістської етики.

Практичне заняття №7: Інформаційні права журналіста

1. Доступ до інформації: фактичні можливості громадян та ЗМІ.
2. Основні елементи свободи ЗМІ. Зловживання свободою ЗМІ.
3. Кримінальний захист права українських журналістів на професійну діяльність.
4. Інформація з обмеженим доступом.
5. Акредитація та інформаційний запит як форми доступу журналіста до інформації.
6. Стосунки журналіста зі своїм джерелом інформації.
7. Звільнення журналіста та ЗМІ від відповідальності за розповсюдження недостовірної інформації.

Практичне завдання: написати есе на тему: «Свобода мас-медіа як дзеркало демократичності суспільства».

Практичні заняття №№8-9: Порушення етичних норм у мас-медіа

1. Етичні норми та журналістські стандарти у сучасних засобах масової інформації.
2. Найбільш поширені порушення етичних норм.
3. Аналіз порушень етичних норм та журналістських стандартів у друкованій пресі та аудіовізуальних ЗМІ.
4. Відповідальність за порушення етичних норм.
5. Сутність Кодексу професійної етики.

Практичне завдання: написати есе на тему: «Доцільність етичних вимог у медіа».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Регулювання порушень етичних вимог у ЗМІ. Професійний журналістський етикет

Практичне заняття №10: Правова основа захисту честі і гідності людини

1. Юридичне визначення поняття «дифамація», «наклеп», «образа».
2. Термін «оціночне судження»: виникнення, застосування на практиці.
3. Загальні вимоги при роботі з інформацією.
4. Захист суспільної моралі у мас-медіа.

Практичне завдання: дібрати з матеріалів місцевих медіа приклади оціночних суджень.

Практичне заняття №11: Висвітлення приватного життя. Етика полеміки й критики в ЗМІ. Етика реклами в ЗМІ

1. Публічне та приватне право. Поняття приватного життя.

2. Право особи на приватне життя. Інформація про особу.
3. Поняття публічної персони.
4. Висвітлення приватного життя публічних осіб.
5. Поняття полеміки та критики в ЗМІ, їх види.
6. Етичні принципи реклами в ЗМІ.

Практичне завдання: написати есе на тему: «Висвітленню приватного життя публічних осіб: міжнародна практика»

Практичне заняття №12: Журналіст і суспільна безпека

1. Захист честі, гідності, ділової репутації в межах цивільного процесу.
2. Моральна шкода.
3. Дифамація: можливості досудового вирішення конфлікту.
4. Висвітлення надзвичайних ситуацій і виняткових випадків.
5. Загальні правила поведінки представника медіа в зоні бойових дій.

Практичне завдання: написати есе на тему: «Робота журналіста в умовах воєнного стану».

Практичне заняття №13: Етичні особливості спілкування у неформальних умовах

1. Етичні норми для неформального спілкування.
2. Види неформального спілкування журналістів.
3. Особливості діалогу з представниками вразливих груп населення.
4. Аморальність міміки, жестів, дрескоду та речового етикету журналіста.

Практичне завдання: підготувати есе на тему «Дрескод та речовий етикет журналіста».

Практичні заняття №14-15: Журналістський етикет

1. Історичне походження і суть етикетних правил.
2. Види етикету (вербальний, кінетичний, соматичний, мімічний, предметно-речовий; загальний, професійний; офіційний, неофіційний).
3. Офіційний та неофіційний етикет журналіста як вид професійного етикету: етикет вітання, знайомства, ділової розмови, етикетні правила інтерв'ю, пресконференції, фуршету тощо.

Практичне завдання: проаналізувати дотримання журналістських стандартів у регіональних медіа.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Метою виконання самостійної роботи є вивчення специфіки журналістської професії у сучасних умовах.

Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

Самостійна робота необхідна для систематизації, закріплення і розширення окремих теоретичних і практичних знань з дисципліни «Журналістська етика». Вона дозволяє студентам опанувати необхідні практичні навички при вирішенні конкретних практичних завдань.

Мета виконання самостійної роботи – допомогти студентам глибше засвоїти теоретичний матеріал, допомогти у вирішенні практичних завдань курсу.

Самостійну роботу студенти виконують протягом вивчення дисципліни «Журналістська етика» з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіку навчального процесу.

Виконання самостійної роботи полягає у підготовці журналістських матеріалів інформаційних жанрів. Тематику пропонує викладач або студент обирає самостійно і погоджує з викладачем.

Критерії оцінювання:

1. Відповідність вимогам жанру (0-20 балів):
 - використання різноманітних джерел інформації;
 - повнота розкриття теми;
2. Робота з різними джерелами інформації (0-20 балів):
 - різноманітність використаних баз даних;
 - коректність інтерпретації даних;
3. Аналітичні навички (0-15 балів):
 - здатність до критичного аналізу інформації;
 - вміння робити обґрунтовані висновки.
4. Оригінальність та актуальність теми (0-10 балів):
 - новизна обраної теми;
 - суспільна значущість проблеми;
5. Структура та оформлення роботи (0-15 балів):
 - логічність та послідовність викладу матеріалу;
 - грамотність та стиль написання;
 - відповідність вимогам до оформлення;
6. Практична значимість (0-10 балів):
 - можливість застосування результатів на практиці;
 - публікація в медіа.
7. Презентація результатів (0-10 балів):
 - чіткість та зрозумілість викладу;
 - вміння відповідати на запитання;
 - використання візуальних матеріалів (за наявності).

Теми для самостійної роботи (одне завдання на вибір студента; виконується протягом семестру):

1. Свобода думки, слова та друку як невід'ємне природне право людини.
2. Мета, функції професійної моралі журналіста.
3. Комісія з журналістської етики: теорія і результат.
4. Складові індивідуальної моральної культури журналіста.
5. Поняття та функції гуманізму в журналістиці.
6. Моральний вибір журналіста.
7. Правовий захист права українських журналістів на професійну діяльність.
8. Етика взаємодії журналіста з героєм публікації.
9. Висвітлення в мас-медіа приватного життя публічних осіб.
10. Основні принципи і правила роботи з джерелами інформації.
11. Етичні принципи реклами в мас-медіа.

12. Порухення етичних правил у соціальних мережах.
13. Етичні норми в умовах воєнного стану.
14. Етичний аспект висвітлення воєнних злочинів.
15. Етичні правила проведення інтерв'ю.
16. Висвітлення в мас-медіа проблем людей з інвалідністю.
17. Відповідальність за порушення етичних норм.
18. Мовлення фахівця-журналіста як складник загальної культури мовлення.
19. Аналіз порушень етичних норм у медіа.

7. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Метою проведення тренінгу з дисципліни «Журналістська етика» є створення неформального, невимушеного спілкування, яке відкриває перед групою студентів варіанти для аналізу.

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у студентській групі, ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

3. Практична частина реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.

4. Підбиття підсумків відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Тема: Підготовка і проведення в аудиторії запису радіопередачі на тему: «Етика в журналістиці означає говорити правду».

1. Обговорення теми.
2. Визначення сценарію передачі.
3. Розподіл ролей (редактор, кореспонденти, ведучі, гості передачі, режисер).
4. Ведення «в прямому ефірі» і запис передачі на електронний носій.
5. Прослуховування передачі та обговорення результатів тренінгу..

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Журналістська етика» використовуються методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- оцінювання виконання тренінгу;
- екзамен.

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

У процесі вивчення дисципліни «Журналістська етика» рівень підготовки студентів оцінюється шляхом заліку. Оцінка виставляється відповідно до затвердженої шкали:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5 %	15 %	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
визначається як середнє арифметичне за відповіді на практичних заняттях (теми 1-9). (щонайменше 3 оцінки)	теоретичні питання, тестові завдання	визначається як середнє арифметичне за відповіді на практичних заняттях (теми 10-15). (щонайменше 3 оцінки)	теоретичні питання, тестові завдання	оцінювання за участь у тренінгу	оцінювання за виконання самостійної роботи	

Шкала оцінювання

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-15
2	Ноутбук, проектор, екран	1-15

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бондаренко І. Журналістська етика : навч.-метод. посіб. Для студентів факультету журналістики: ЗНУ, 2012. 106 с.
2. Бурмагін Олександр, Опришко Людмила. Правові засади професійної діяльності журналіста / Посібник для журналістів. К., 2021. 91с.- Режим доступу: <http://surl.li/crutl>
3. Етика в редакційному повсякденні. – К.: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2010 – 232 с.
4. Етична журналістика: короткий посіб. за матеріалами тренінгів «Вивчення стандартів журналістської етики» / упоряд. С. Томіленко, Т. Бондаренко; Міжнародний фонд «Відродження», Агентство з міжнародного розвитку США. Черкаси : Медіапрофесіонал, 2007. 56 с. (Відкритий фонд для ЗМІ – Україна).
5. Журналістика в умовах конфлікту: передовий досвід та рекомендації: Посібник рекомендацій для працівників ЗМІ. - К.: «Компанія ВАІТЕ», 2016. - 118 с. - Режим доступу: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/3/254531.pdf>
6. Журналістська етика: Посібник для підготовки до державного іспиту [Текст] Авт. кол. – За ред. В.П. Мостового та В.В. Різуна. – Київ, ТзОВ «ЗН УА», 2014. – 224 с.
7. Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук. вид. / укл. : Т. Петрів, А. Сафаров, В. Сьюмар, О. Чекмишев. Київ : Нічлава, 2006. 100 с.
8. Здоровега В. Й. Вступ до журналістики. - / В.Й. Здоровега. – Л, 1995.
9. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика. Київ : Вища школа, 2007. 231 с
10. Іванов В. Принципи журналістської етики та контроль за їх дотриманням. До дискусії про журналістську етику : збірник статей / за ред. І. Чемерис, Н. Лігачова, Б. Глуховський. Київ : ІЕСП «Республіка», 2002. 80 с.
11. Кодекс етики українського журналіста. URL : <http://www.cje.org.ua/ua/code>
12. Корню Д. Етика засобів масової інформації; пер. з фр. С. Гринцевич. Київ : К.І.С., 2004. 130 с
13. Кость Степан. Вступ до журналістики : навч. посіб. / Степан Кость. – Львів :ЛНУ імені Івана Франка, 2022. – 512 с.
14. Кузнецова О.Д. Журналістська етика. Онлайнжурналістика // URL : www.mediakrytyka.info/drukovani/merezheva-etyka-zhurnalistiv.html
15. Кузнецова О. Мережева етика журналіста. Медіакритика. URL: <http://www.mediakrytyka.info/drukovani/merezheva-etyka-zhurnalistiv.html>.
16. Кузнецова О. Правові норми журналістики України : навч. посіб. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 352 с.
17. Кузнецова О.Д. Професійна етика журналіста: посібник /О.Д.Кузнецова. – Львів: ПАІС, 2007. – 246 с.
18. Кузнецова О.Д. Типологія журналістських етичних стандартів // Наук .практ. конф. Комісії з журналістської етики «Професійні стандарти та етика в журналістському середовищі України : проблеми і перспектива» — Київ, 28–29 травня 2012 р.
19. Куляс І., Макаренко О. Ефективне виробництво теленовін : стандарти інформаційного мовлення; професійна етика журналіста-інформаційника : практич. посіб. Київ : МГО Інтерньюз Україна, 2006. 120 с.
20. Матеріали Комісії журналістської етики (2022 р.) URL: <https://www.facebook.com/cjeua/videos>
21. Практикум із журналістської етики: Навчальний посібник. – В.Ф. Іванов, С. В. Штурхецький. – Під ред. проф. В.Ф. Іванова. 2-ге вид., стереотип. – К.: Видавець О.Зень, 2012. – 320 с.
22. Приступенко Т. Теорія журналістики : етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації : навч. посіб. Київ : Ін-т журналістики, 2004. 375 с.
23. Професійна етика журналіста. Зasadничі принципи [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://mediaunion.eu/ua/journalism-ethics/>

24. Рекомендації Комісії з журналістської етики щодо словника воєнного часу (30.03.2022 р.) [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://cje.org.ua/statements/rekomendatsii-komisii-z-zhurnalistskoi-etyky-shchodo-slovnyka-voiennoho-chasu/>
25. Рендол Д. Універсальний журналіст/ Пер. з англ. – К.: «К.І.С.», 2007. – 288 с.
26. Саморегуляція в українських медіа: як це працює? Із досвіду роботи Комісії з журналістської етики: аналітично-довідковий збірник / за заг. ред. Л. Кузьменко, Л. Куш, О. Погорелова. – Київ : Комісія з журналістської етики, 2021. – 93 с. URL: <https://cje.org.ua/library/samoregulyaciya-v-ukrayinskyh-media-yak-ce-pracyuye-komisiya-z-zhurnalistskoyi-etyky/>
27. Сенюк А. Міжнародні журналістські професійні стандарти та українські мас-медіа. Наукові записки Інституту журналістики. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2173>.
28. Сорока В. М. Європейські стандарти тележурналістики: огляд наукових та практичних надбань. Інформаційне суспільство. 2013. Вип.17.С. 88–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/is_2013_17_23

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Конституція України - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. www.mediakrytyka.info/drukovani/merezheva-etyka-zhurnalistiv.htm
3. Національна спілка журналістів України (НСЖУ). URL:<http://nsju.org>.